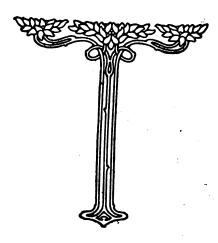
Amerika Esperantisto

A Monthly Magazine of the International Language

ESPERANTO

American Esperantist Company
235 Fortieth Street

CHICAGO

Price, Ten Cents

Per Year, One Dolla

Digitized by Google

AMERIKA ESPERANTISTO

WITH WHICH IS COMBINED

THE AMERICAN ESPERANTO JOURNAL

Entered as Second-Class Matter October 1, 1907, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879

Direktoro

Send for schedule.

ARTHUR BAKER

Managing Editor

TERMS OF SUBSCRIPTION
Per year in United States and Mexico, one dollar.
In Canada, \$1.15. In other countries, \$1.25

KONDIĈOJ DE LA ABONO Jara Abono, spesmiloj 2.05 en Usono kaj Meksiko. En Kanado, Sm. 2.30. En aliaj landoj, Sm. 2.55

ADVERTISING RATES
Our rates are lower, in proportion to circulation, than those of any other Esperanto publication.

PREZOJ DE REKLAMADO Proporcie al la disvendado, niaj prezoj estas pli malkaraj ol tiuj de iu alia esperantista eldonaĵo. Petu tarifkarton.

AMERICAN ESPERANTIST COMPANY 235 Fortieth St. CHICAGO

THE AMERICAN ESPERANTO BOOK

The Standard Compendium. First edition issued, July 1907

Thirty-Eighth Thousand, January 1909.

CONTENTS

Pronunciation: Clearly explained, with keys and exercises. No teacher needed.

Grammar: The original international rules, with translation; a careful analysis from the viewpoint of the person of moderate education.

Exercises: Forty-two standard international exercises, by Dr. Zamenhof, author of Esperanto. Each has vocabulary, notes and translation.

Vocabularies: Esperanto-English, complete, 76 pages; English-Esperanto, selected, 54 pages. Total, 320 pages. Heavy English finish paper, specially milled for us. Extra green cloth binding, white stamped

PRICES AND CLUBBING COMBINATIONS

Single copy, postpaid, \$1.00; with year subscription to magazine, \$1.50. Five copies, express paid, \$3.75. The combination in clubs of five or more, at \$1.20.

SPECIAL PREMIUM EDITION

Same plates as cloth edition, narrow margins, thin bible paper, paper cover; weight, 4 oz. FREE with each subscription to Amerika Esperantisto. Five or more, at 75c.

Clubs, Classes and Agents who have made an initial wholesale order are allowed wholesale rates on subsequent orders, any quantity. Dealers receive wholesale rates for any purchase.

AMERICAN ESPERANTIST COMPANY CHICAGO
Publishers and Importers 235 East Fortieth Street

VOLUMO VI

CHICAGO OKTOBRO MCMIX NUMERO III

ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA (OFFICIAL PART)

Edwin C. Reed, Secretary Headquarters, Washington, D. C. W. J. Spillman, Chairman Executive Committee

UNUA OFICIALA ALDONO AL UNIVERSALA **VORTARO**

[Radikoj akceptitaj de la Lingva Komitato]

KLARIGO NOTO

Tiu listo estas unua listo.

Gi, sekve, ne estas plena.

Oni tute ne intencis doni plenajn seriojn. Iom post iom, la serioj pli-Se, ekzemple, oni citis la vorton "diplomato" kaj ne "diplomatio," tio tute ne signifas, ke la vorto "diplomatio" ne estas akceptinda. Per analogio oni tute prave uzos ĝin kaj ĝi trovos lokon en alia listo.

Tiuj jaraj aldonoj kunfandiĝos fine en Universala Vortaro plenigita.

Kelkaj Lingvo-komitatanoj preferus, ke oni ne akceptu apud "astrologiisto," kiun oni ĉiam rajtas uzi, la formon "astrologo," kiu estas speciala radiko; sed tiuj pli mallongaj formoj (astrologo, astronomo, k. t. p.), aprobitaj de la granda plimulto de la Lingvo-komitatanoj kaj jam ĝenerale uzataj, estas ofte multe pli oportunaj, kaj tute ne malpliigas la facilecon de la lingvo.

Aliaj dezirus klarigajn notojn por ĉiu vorto, sed tiu Aldono tute ne celas anstataŭi la naciajn vortarojn, kies tasko estas doni plenajn klarigojn. suficas montri la veran signifon per noteto komunkomprenebla (arch., bot., k. t. p.) en la unua kolono, des pli, ke la komparo inter la diverslingvaj tradukoj estas granda helpilo.

Tiamaniere, per nerapida sed certa irado, nia oficiala komuna vortaro ĉiam pli kaj pli riĉiĝos, ĝiaj mankoj ĉiam pli kaj pli malaperos, sen ia rompo en la uzado de nia lingvo.

abism' abyss abort' abort absoult' absolute abstrakt' abstract absurd' absurd ac sufikso por m

a6 sufikso por montri malŝatan, malestiman sencon.
adept' adept
adjutant' adjutant admiral' admiral adopt' adopt
adres' address
advent' advent
advokat' advocate
aerolit' aerolite
afiks' affix
affis' placard
aforism' aphorism
afrank' pay the postage
agut' agate
agent agent
agont' death-agony
agraf' clasp
agronomi' husbandry
akaci' academy
akci' share
akciz' excise

aksiom axiom
akt' act, deed
aktiv' active
aktor actor
akurat' punctual
akvarel' aquarelle,

akord' accord

colours akvari' aquarium alabastr' alabaster ... alarm' alarm album' album ale' alley alegori' allegory alfabet' alphabet algebr' algebra aligator' alligator alkohol' alcohol alkov' alcove almanak' almanack ambasador' ambassador ambici' ambition ambr' ambergris ambrozi' ambrosia ambulanc' ambulance amfor' amphora amnesti' amnesty amput' amputate analiz' analyse analgoi' analogy anatomi' anatomy anĉov' anchovy anckdot, anecdote angin' quinsy anonim' anonymous anten' antenna

antilop' antelope antipati' antipathy

antipod' antipodes

antropologi' anthropology aparat' apparatus apati' apparatus apati' apparatus apati' apparatus apotit' appetite apoge' apogee apokrif' apocryphal apologi' apologue apopleksi' apoplexy apostol' apostle apotek' drug-store areometr' areometer ari' air aristokrat' aristocrat aritmetik' arithmetic arkad' arcade arme' army arom' aroma arpeg' arpeggio artileri' artillery artillery assert' assert assesor assessor assessor assessor assest asoci' aspociation aspekt' aspect

astr' planet, star, heavenly
body
astrolog' astrologer
astrolog' astrology
astronom' astronomer
astronomi' astronomy
atlet' athlete
atmosfer' atmosphere
atom' atom
water tribu' attribute

astm' asthma

aŭdienc' audience, interview aŭkci' acution aŭtentik' authentic aŭtomat' automaton aŭtomobil motor-car aŭtor' author aŭtoritat' authority bal' ball, dancing balast' ballast balkon' balcony banderol' paper band, wrapper

bank' bank
bankrot' become bankrupt
barbar' barbarous
bard' bard
bariton' baritone

baron' baron
bas' bass
bastard' bastard
batallon' battalion
bateri' battery
baz' basis, base
bazilisk' basilisk
beletristik' belles-lettres

barometr' barometer

benzin' benzine bibli' Bible bibliotek' library bicikl' bicycle bifstek' beefsteak bigot' bigot bilanc' balance sheet

bild' image, picture biologi' biology bitum' bitumen bivak' bivouac blasfem' blasphemy blazon' blazonry bluz' blouse boks' box (fight) bombard' bombard bordel' brothel botanik' botany broc brooch brom' bromine brosur' pamphet buduar' boudoir buks' box (tree' bulvard' boulevard bust' bust car czar cend' cent (coin) centim' centime centimetr' centimeter centr' centre cenzur' censure ceremoni' ceremony cidr' cider cigan' gypsy
cikut' hemlock
cilindr' cylinder cirk' circus citadel' citadel civil' civil (non-military) ček' cheque deficit' deficit definitiv' definitive

-4.4.

dekan' dean
deklam' declaim
deklam' declaim
deklam' declaim
deklam' declaim
deklam' declaim
deklam' declaim
dekelt' bare the neck
dekret' decree
deleg' delegate
depes' dispatch
desert' dessert
despot' despot
destin' destine
diadem' diadem
diafragm' diaphragm
diagnoz' diagnosis
diagnoz' diagnosis
diagnoz' diagnosi
diakon' deacon
dialekt' dialect
dialog' dialogue
diametr' diameter
diet' diet
diftong' diphtheria
diftong' diphthong
dinasti' dynasty
diplom' diploma
diplomat' diplomatist
direktor' director
disenteri' dysentery

disk' disk

diskret' discreet diskut' discuss dispepsi' dyspepsia distanc' distance

dog' bulldog, mastiff

divizi' division

doktor doctor doktrin' doctrine dokument document dolar dollar doz' dose dragon' dragoon dram' drama dromedar' dromedary duet' duet dukat' ducat ebri' drunk Eden' Eden egid' ægis egoism' egoism egoist' egoist eklezi' the Church ekonomi' economy ekskrement' excrement eksperiment' experiment, eksport' export ekspres' express, messenger ekstaz' ecstasy ekstrakt' extract ekvator' equator ekzem' eczema elegant' elegant elegi' elegy elektr' electricity element' element eliksir' elixir elips' ellipse elizi' elision emancip' emancipate emblem' emblem emulsi emulsion energy energy enket inquiry, inquest epidemi' epidemic epidem' epidemic epidem' epidermis epigraf epigraph epigram' epigram epilepsi' epilepsy epilog' epilogue epitet' epithet epizod' episode epope' epopee estetik' aesthetic estrad' estrade, platform etik' ethics etiologi' etiology Evangeli' Gospel eventual' eventual evident' evident ezofag' æsophagus faksimil' facsimile fakt' fact fakultat' faculty (of a univerfantaei' fancy, fantasy farmaci' pharmacy fars' farce fasad' facade fatal' destiny, fate faz' phase fazeol' kidney bean

federaci' federation felieton' feuilleton

fenomen' phenomenon feston' festoon fetið fetish fi' fie! for shame! fiask' flasco fiks' fix fiktiv' fictitious
fiktiv' fictitious
filantrop' philanthrope
filantrop' philanthropy
filolog' philologer
filozof' philosopher
filozof' philosophy filozofi' philosophy
final' finale
finan' finance
fizik' physics
fiziologi' physiology
fizionomi' physiognomy
fleksi' inflection
fonetik' phonetic
format' size (of a book)
formul' formula
fotograf photograph
frakci' fraction
frank' franc
fraz' phrase, sentence fraz' phrase, sentence fregat' frigate frit' fry frivol' frivolous fronton' pediment funkci' function funkoi' function
furi' Fury
galor' galley
galop' gallop
gangli' ganglion
gangren' gangrene
gardeni' gardenia
garnizon' garrison
gaz' gauze
general
geni' a general
geni' genius geni' genius geografi' geography geografi' geography
geologi' geology
geometri' geometry
gerani' geranium
gerund' gerund
gigant' giant
gilotin' guillotine
gimnastik' gymnastics
girland' garland
glicerin' glycerine
gliciriz' liquorice
glikoz' glycose glicoris' liquorice
glikos' glucose
gondol' gondola
grafologi' graphology
gram' gram
grandios' grand
gulden' florin
general
hamak' hammock harmoni' harmony harpun' harpoon he eh! hebre' Hebrew hekatomb' hecatomb hecktar' hectare herold' herald hiacint' hyacinth

hidrofobi' hydrophobia hien' hyena higien' hygiene himn' hymn hipopotam' hippopotamus hipotek' mortgage hipotez' hypothesis histeri' hysterics hoboj' oboe homeopati' homeopathy homonim homonym horizont' horizon hospital' hospital human' human ide' idea ideal' ideal
ident' identical idiot' idiot
ilustr' illustrate iluzi' illusion imperial' roof (of a coach) impon' impose import' import impost' impost improviz' improvize impuls' impulsion individu' individual infanteri' infantry inform' inform inkognit' incognito inkvizici' inquisition invizitor inquisitor insist' insist inspektor' inspector instinkt' instinct instituci' institution instrument' instrument inteligent' intelligent interpret' interpret invalid' invalid iris' iris ironi' irony istm' isthmus jaguar' jaguar jezuit' Jesuit jod' iodine joa louine
jubile' jubilee
junk' rush (bot.)
jurist' jurist
jargon' jargon
Jurnal' journal kabal' cabala kabl' cable, rope kadavr' corpse kadeno' cadence kadet' cadet kaj' wharf kaka' cocoa kalendar' calendar kalkanum' heel (of a shoe) kamarad' comrade, fellow kameli' camelia kanal channel kandidat' candidate kanibal' cannibal kanon' cannon, canon kanonik' prebendary kantat' cantata

kotiz' subscribe, contribute ...

kapital' capital kaporal' corporal karakteriz' characterize kozak' coss karambol' to cannon a billiards krab' crab karat' carat karat carat karacan caravan karcer dungeon karn flesh kast caste katafalk catafalque katalepsi catalepsy katalog' catologue katastrof catastrophe katedr chair of state kategori' category katelik' catholic kaŭĉuk' india rubber kavaleri' cavalry kazern' barracks kilometr' kilometer kilogram' kilogram klasik' classic klient' client klis' stereotype kloak' common sewer koeficient' coefficient kofr' coffer kokard' cockade kolegi' college kolik' colic kolonel' colonel koloni' colony kolos' colossus kolz' colza komedi' comedy komet' comet komik' comical komisar' commissary kompani' company komparativ' comparative

(gram)
kompas' mariner's compass
kompens' compensate
kompetent' competent
kompil' compile
komplik' complicate
kompliment' compliment
kompan' compose
koncentr' concentrate
koncert' concert
konfisk' confiscate
kongres' congress
kontakt' contact
kontrabas' double-bass
kontralt' contralto
kontrapunkt' counterpoint
kontrapunkt' counterpoint
kontrol' check, verify
kopek' kopeck
koral' coral
koridor' corridor
korne' cornea
kornet' cornet
kornik' crow
korser' corsair
korset' stays
korvet' sloop

kotlet' cutlet kozak' cossack kredit' credit krest' crest (of a cook)
krucifiks' crucifix
kult' worship, cult kultur' culture kupe' compartment kupon' coupon kurioz' curious, singular kurs' course kursiv' cursive, italics kvadrat' square kvalit' quality kvint' quint kvintesenc' quintessence labirint' labyrinth lano' lance larik' larch tree latun' brass lavend lavender lazur' azure letargi' lethargy lice' high-school lirik' lyric (poetry) list' list literatur' literature
literatur' literature
litograf' to lithograph
liturgi' liturgy
logik' logic
lojal' loyal lokomobil' portable engine loteri' lottery
madon' Madonna
magnetism' magnetism mahagon' mahogany makaron' macaroon makaroni macaroni malv' mallow mandat' mandate mandolin' mandoline mani' mania manifest' manifesto manuskript' manuscript margarin' margarine margen' margin marionet' puppet markiz' marquis marmalad' marmelade martir martyr masag' massage matematik' mathematics materi' matter (substance) material' material mazurk' mazurka medicin' medicine meduz' medusa melas' molasses melodi' melody melodram' melodrama menu' menu metafizik' metaphysics metafor' metaphor metal' metal metamorfoz' metamorphosis

metod' method

metr' meter miasm' miasma miaŭ' mew miliard' thousand millions mimik' mimiery minaret' minaret mineral' mineral miniatur' minature ministr' minister (of state)
mirakl' miracle
miriad' myriad mit' myth mitologi' mythology mitr' mitre mobiliz' mobolise modern' modern modul' modulate molekul' molecule molusk' mollusc monology monologue monopol' monopoly moral' moral morfin' morphia moske' musk moske' mosque motiv' motive motor' motor
mumi' mummy
munici' ammunition muz' muse muze' museum muzik' music naft' naphtha naiv' artless narkotik' narcotic nav' nave negr' negro nektar nectar nerv' nerve nikel' nickel nimf' nymph nod' knot normal' normal
nostalgi' nostalgia novel' short story nunci' nuncio oaz' oasis oblikv' oblique occan' ocean od' ode oficial' official ogiv' ogive omnibus' omnibus oper' opera operaci' operation opi' opium optik' optics optimist' optimist organ' organ
organism' organism
organis' organize
origin' origin original' original orkestr' orchestra ortografi' orthography ovaci' ovation pacient' patient

pacul' patchouli palisandr' rosewood palt' overcoat pantomin' pantomine parafin' paraffine paragraf paragraph paralel parallel parlament' parliament parodi' parody paroksism' paroxysm pasiv' passive paskvil' pamphlet patent' patent patos' pathos, passion patriot' patriot patriotism' patriotism patron' patron pedal' pedal pedant' pedant pedel' beadle peno' penny pepsin' pepsin percept' perception period' period perspektiv' perspective peruk' wig pfenig' pfennig pian' piano
pigme' pygmy
pilgrim' go on a pilgrimage
piramid' pyramid pirat' pirate platan' plane-tree prataw plane-tree pneumatik' pneumatics podagr' gout poem' poem poet' poet poet' poetry polemik' polemics politik' politics polk' polka pomad' pomatum por pore pozici' position pozitiv' positive prefekt' prefect prefiks' prefix prelat' prelate
prelud' prelude
princip' principle prism' prism problem' problem process' procession profesor' professor profil' profile prognoz' prognosis program' programme projekci' projection prolog prologue propagand' propaganda proporci' proportion prospekt' prospectus protekt' protect, patronise protest' protest protokol' minutes of proceed-Providenc' Providence

provizor' provisional proz' prose prozodi' prosody psalm' psalm puding' pudding pulĉinel' punchinello puls' pulse pupitr' reading-desk pustul' pustule rabarb' rhubarb rabi' rabid, rabies raci' rational radikal' radical raket' rocket ras' breed real' real rebus' rebus recept' recipe, prescription redakt' edit, draw up ref' reef (in a sail) reformaci' reformation refut' refute reklam' advertisement relief' relief rendevu' appointment repertuar repertory reputaci' reputation respublik' republic retorik' rhetoric retort' retort (chem.) revoluci' revolution revolver' revolver... rezed' mignonette rezon' to reason rezultat' result ricin' castor-oil (plant) ripar' repair rism' ream ritm' rhythm rojalist' royalist rol part (in a play) roman' romance romb' rhomb rubl' rouble rubus' blackberry rut' rue mutin' routine sabr' sabre sakrament' sacrament sald' balance of account saliv' spittle sandal' sandal sankci' sanction santal' sandal-wood sarkasm' sarcasm satan' satan satir' satire satrap' satrap scen' scene sekci' section sekreci' secretion sckundant' second (in a duel) seminari' seminary senat' senate sfer' sphere simbol' symbol simetri' symmetry simfoni' symphony

simpati' sympathy sinkop' syncope sinod' synod sinonim' synonym sintaks' syntax siren' siren sistem' system skarlatin' scarlet fever skelet' skeleton skeptik' sceptic skero' scherzo skism' schism sociologi' sociology sod' soda sofism' sophism
sofist' sophist sole' sole (fish solidar' jointly liable solist' soloist somnambul' somnambulist sonat' sonata sonet' sonnet spad' sword special' special specimen' specimen spektakl' spectacle spiral' spiral spiritist' spirist sport' sport stadi' stage statistik' statistics statu' statue statur' stature stearin' stearine strigl' to curry-comb strof' strophe, verse struktur' structure stud' study subtil' subtle sufiks' suffix suflor' prompter sultan' sultan superlativ' superlative sutan' cassock svarm' swarm sanc' chance (possibility) ŝankr' chancre ŝarad' charade siling' shilling *sorinism'* chauvinism sorinist' Chauvinist taksus' yew-tree takt' tact taktik' tactics taler' thaler tanin' tannin tapiok' tapioca tarif tariff task' task tatu' tatoo teatr' theater tekst' text telefon' telephone telegraf' telegraph telegram' telegram
temperament' temperament
temperatur' temperature templ' temple

tendenc' tendency
teni' tape-worm
tenor' tenor
teolog' theologian
teolog' theology
teori' theory
terapi' therapeutics
tercet' trio
termit' termite
termometr' thermometer
tip' type
tipografi' typography
tiran' tyrant
titan' Titan
tomat' tomato
tonsur' tonsure
torent' torrent

torped' torpedo tradici' tradition tragedi' tragedy tragikomedi' tragi-comedy trakat' treaty, treatise transit' transit tribunal' tribunal tribut' tribute triumf' triumph trup' troop tunel' tunnel turist' tourist unison' unison uragan' hurricane urg" be urgent utopi' utopia uvertur overture vak' be vacant ralor' be worth

vampir' vampire
vanel' lapwing
velociped' velocipede
verand' veranda
verben' vervain
verdikt' verdict
veteran' veteran
veterinar' veterinary
vibr' vibrate
vinjet' vignette
vinjet' vignette
vink' periwinkle (bot)
visk' mistletoe
vist' whist
vulgar' vulgar
zigzag' zigzag
zodiak' zodiac
zoologi' zoology
zuav' zuave

A STEP FORWARD.

At the Second American Congress, held at Chautauqua, in August last, certain amendments to the constitution of the E. A. of N. A. were adopted, looking to the better organization of the Association and the welding together into one compact body of the somewhat heterogeneous elements of which it was composed.

The Association, during the past year, had. by natural evolution, arrived at the idea of unity, and the conviction that there should not be many bodies of Esperantists throughout the county, but one only, the E. A. of N. A., of which we all individually should be members and of which our local groups and state and district associations should be integral parts and sub-organizations, representing the one central body in their various localities. This idea was clearly kept in view in framing the amendments and with the cooperation of the Esperanto organizations in America, there is possible today the building up of a system which can spread the propaganda of the language throughout every part of the land.

To take its rightful place as a factor in this great movement and to fit into its due position as a part of the American association, every organization of Esperantists should apply for a charter in the manner provided in the new articles (see September Amerika Esperantisto). This will, in most cases, involve some revision of its constitution and by-laws, in order to make them conform to the new aims and methods. The object of this article is to briefly suggest the more important points to be kept in view in revising old or framing new constitutions. This is done in the hope that it may assist in making the expressions of our societies more uniform and so conduce to the greater homogeneity and effectiveness of our work.

District Association Constitutions.

The word "District" is here used in the same sense as in the E. A. of N. A. Constitution.

Object. The object of the Association should be clearly expressed, in some form, to be to further the aims and administer the affairs of the E. A. of N. A., and to perform the duties of a District organization under the provisions of the E. A. of N. A. constitution, within the territory of the district.

Membership. Requirements should be same as those of the E. A. of N. A., and it should be set forth that membership carries with it full membership in the E. A. of N. A. Another clause should state that active members of local societies chartered by the district association become members of the association upon acquiring such membership in the local group.

Charters. The right to issue local charters should be stated, together with the conditions and cost of securing same; and the duties imposed upon the local groups to which charters are issued should be recited. See Art. III., Sec. 3, Par. 4 and 10 of the E. A. of N. A. constitution on these points.

Dues. The annual dues must be at least fifty cents.

Upon the Secretary should be imposed the duty of collecting the dues from unattached members, and the Secretaries of underlying local groups and of remitting monthly twenty-five cents per capita of the amounts received, to the Secretary of the E. A. of N. A.

Fiscal Year. This should begin September 1,

Fiscal Year. This should begin September 1, as the E. A. of N. A. year now begins upon that date, and all dues should be payable at that time.

Local Group Constitutions.

Object. The object should be given as the same as that of the E. A. of N. A., and in addition should be stated to be the performance, subject to the provisions of the constitutions of the District Association and the E. A. of N. A., of course nothing need be said of any

charter of the Society, specifying same. If the group is chartered directly by the E. A. of N. A., of course nothing need be said of any district association.

Membership. Requirements for active membership should be same as given above for district associations and such membership should carry with it full membership in the E. A. of N. A., and the district organization from which the local charter was received.

Associate members may be allowed, if desired, but they cannot be members of the higher bodies mentioned.

Dues. These must be at least fifty cents for

active members.

Where the local group is chartered by a district association, the group Secretary must be required to remit the dues monthly to the district Secretary at the rate of fifty cents per capita of active members.

Where the local group is chartered direct by the E. A. of N. A. the Secretary should remit in like manner to the E. A. of N. A. Secretary.

Fiscal Year. This should begin September 1, same as that of district associations with

dues payable on that date.
Of course, the constitutions of Esperantist organizations throughout the land may vary greatly, depending upon local conditions and necessities, and a wide latitude is possible in the expression of individual methods and desires; but it would seem that the above points should be incorporated carefully in order to reach the goal aimed at by the Congress, in making the changes at Chautauqua.

This goal is a worthy one and the harmony of thought and earnestness of purpose shown by all at the Congress should inspire the samideanoj of the whole continent with the

determination to realize it.

This can be done by a prompt and careful attention to the necessary details, and thus having achieved oneness of organization as we are already one in purpose, surely a mighty step forward will have been taken toward the J. D. Hailman. final victory.

CHARTERS.

The attention of state organizations, and of members of the E. A. of N. A. wishing to form such organizations, is directed to Article III of the Constitution, as amended at the Second American Congress. (See Oficiala Parto, Amerika Esperantisto for September.) Applications for charters from the E. A. of N. A. should be addressed to the Chairman of the Executive Committee, Prof. W. J. Spillman, Bureau of Plant Industry, Washington, D. C.

Applications must be made by at least 20 per cent of the members of the Association residing in the district for which charter is sought, and should be accompanied by the char-

ter fee of \$1.00

Application for charters for local societies and clubs should be made to the state or district organizations, or, when no such organization exists, directly to the Executive Committee of the E. A. of N. A.

MEMBERS.

Owing to the changes in the Constitution in regard to membership dues, the list of new members is withheld this month, as the change to 50c per year for annual dues could not be generally made known until publication of the Amendments to the Constitution.
Secretaries of State Associations are re-

quested to collect dues within their districts, and forward monthly to the Secretary of the E. A. of N. A., according to Article VI of the

Constitution.

Members in districts where no chartered district organization exists may send their dues directly to the Secretary of the E. A. of

N. A.

Attention is called to the new provision for Sustaining Members, who pay, in addition to the annual dues of 50c, the sum of \$10.00 in advance, or guarantee the payment of \$1.00 monthly during twelve consecutive months. A full list of Sustaining Members, a number of whom have already enrolled, will be published in the November number.

A list of Life Members, who pay the Treasurer the sum of \$100.00, to be invested under the direction of the Executive Committee, the income alone to be used as they may direct,

will also be published.

COUNCILORS.

The voting power of Councilors will be given in the next issue, being delayed for the sake

of the complete membership list.

Communication on all matters other than financial should be addressed by members to the Councilor of the district in which they reside, who will give advice, information, and any needed assistance.

The list of Councilors is herewith given, with

addresses:

New England Division, Mr. Herbert Harris, 730 Congress St., Portland, Me.

New York Division, Mr. Henry D. King, 287

De Kaid Ave., Brooklyn, N. Y. Eastern Division, Mr. J. M. Clifford, Jr., 401

Library St., Braddock, Pa.
Capitol Division, Mr. J. W. Cheney, Librarian

War Dept., Washington, D. C. Southern Division, Mr. Virgil C. Dibble, Jr.,

76 Wentworth St., Charleston, S. C.

Ohio Valley Division, Pres. C. F. Thwing, Western Reserve University, Cleveland, O.

Central Division, Mr. Benedict Papot, 507 S. Irving Ave., Chicago.

Prairie Division, Mr. C. J. Roberts, 1920 S. 53rd St., Omaha, Neb.

Southwestern Division, Dr. Elmer E. Haynes, Box 484, Lewis, Kan.

Western Division, Prof. J. J. Wedel, Anaconda, Mont.

Rocky Mountain Division, Prof. F. H. Loud, 1203 N. Tejon St., Colorado Springs, Colo. Canadian Division, Mr. E. E. La Beree, Ottawa, Canada.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

Atesto pri Kapableco
David William Peacock, Cincinnati, O.
H. Payson Barnes, Columbus, O.

Clifford Mann Balkam, Colorado Springs, Colo Mrs. S. J. Moore, Washington, D. C. Mrs. Nancy Rose Weld, Cedar Rapids, Iowa. Miss May Sanborn, So. Farmington, Mass. Robert R. McIntyre, Memphis, Tenn.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

Atesto pri Lernado Roscoe A. McIntyre, Memphis, Tenn.

USONA KRONIKO

ESPERANTO BOOTH

at the

ALASKA-YUKON-PACIFIC-EXPOSITION

Karaj Samideanoj:

The great Alaska-Yukon-Pacific Exposition, which opened its doors to the public on the first of June, may well be said to mark an epoch in the history of Esperanto in the Pacific northwest. Although the fair has only been open a short time, the amount of attention which our booth has attracted and the amount of literature distributed would seem to indicate that a great impetus is being given to the international language movement by the magnificent showing we are making. On the first day more than 100,000 people were on the grounds and so many visited the Esperanto booth that all three of the attendants were kept busy answering questions and passing out pamphlets. Since then the visitors have not been fewer than 20,000 per day and the attendant is kept busy a large part of the time. This in spite of the fact that our booth is in the gallery of the Manufacturers' building, to which come but a small fraction of those who enter the structure. Hundreds have announced their intention of taking up Esperanto and many will join our society in the fall.

Naturally all of this is very encouraging, and the many kind friends in this and other countries, who have so generously assisted in making this exhibit possible, will rejoice with us.

The proposition to make a suitable Esperanto display at the great fair looked, when first suggested, sufficiently discouraging; not only were we few in number, but we had no money. According to the regulations laid down by the

exposition authorities, a high standard of excellence was to be required of all exhibitors, and, while of course no charge was made for an educational display, we were informed that the booth, furniture and fittings must be such as would reflect credit upon the fair as a whole. However, an appeal was sent out to as many of the societies of this and other countries as we could learn the address of, and the reply was immediate. Contributions began to pour in, money, books and papers, with many letters of encouragement. A favorable contract was made for erecting a booth, the floor covered with fine linoleum and beautiful furniture purchased. Our booth is 10x14 feet in size, lined with green burlap; roof of plaited light green cheesecloth; front painted white, with large green star overhead, under which appear the words "Seattle ESPERANTO Society." At the sides of the entrance are green curtains, across which is draped a huge Esperanto flag, loaned by the Washington society, while two smaller ones are attached to poles projecting into the aisle. Extending partly across the entrance is a table, at one end of which stands a sectional bookcase. On one side of the booth hangs a handsome frame, 3x5 feet in size, in which is shown the headings of nearly 100 different Esperanto papers and magazines. Two other large frames are filled with postal cards from all countries, Cefec keys and other interesting objects. Then there are several large cards, beautifully printed, with all sorts of statistics and striking sayings about the language, while on the rear wall, in the most prominent location in the booth, hangs a magnificent banner loaned

by the ladies of the Anaconda, Montana, society. This banner is a work of art and represents much labor and cash. Esperanto flags are everywhere in evidence-large flags, small flags and intermediate sizes, besides sixteen pretty pennants made by Mrs. Maud Manning, a good friend of the society. There is a large, beautifully framed picture of the majstro, several others of various individuals and groups, chief of which, and the most attractive and interesting feature of the exhibit, is a superb photograph of the best loved and most winsome inhabitant of Esperantujo, little Cherie Winifred Stoner, of Evansville, Ind. In the same frame is another of her mother, the beautiful and talented president of the Indiana Esperanto Association.

Of Esperanto magazines, journals and books we have a sufficiently varied and complete assortment, and a large quantity of the "Flyer" and "Elements" published by Amerika Esperantisto, for gratuitous distribution.

On the whole, it is safe to say that the Esperanto exhibit at the A. Y. P. is about as attractive and complete as could be desired, and the lady who has been engaged to care for it during the exposition is manifesting an aptitude and capacity for the work which is most gratifying.

The Seattle Esperanto Society hereby extends its most sincere thanks to its friends and samideanoj everywhere, who have assisted financially and otherwise. It has been impossible to keep track of all who have sent papers and other articles for the exhibit, but below is a list of those who have sent money:

Miss Kate M. Holmes, Seattle,	\$10.00
C. E. Randall, Seattle,	10.00
Lent Fox, Seattle,	5.00
L. H. Gorham, Seattle,	5.00
Wm. Donovan, Seattle,	1.00
J. H. Boan, Seattle,	1.00
V. Westfall, Seattle,	1.00
C. D. Raymer, Seattle	5.00
Esp. Soc., Austin, Minn.,	. 1.25
H. O. Campbell, Seattle,	. 1.00
Esp. Soc., Pittsburgh, Pa.,	10.00
Dr. Clara Todson, Elgin, Ill.,	.50
Esp. Soc., Pittsburgh, Pa., Dr. Clara Todson, Elgin, Ill., Cherie Stoner, Evansville, Ind.	2.00
J. C. Anderson, Terre Haute,	1.50
Maurice Pearson, Sheffield, Eng.,	.50
Lowman & Hanford Seattle,	15.00
G. L. Browne, London, Eng.,	1.00
Esp. Soc., Anaconda, Mont.,	15.00
Esp. Soc., Washington, D. C.,	3.25
Esp. Soc., Keighley, Eng	2.50
Esp. Soc., Norwich, Eng	1.25
Esp. Soc., Hudderfield, Eng	.50
Esp. Soc., Philadelphia, Pa	20.00
Fan. Soc. Brighton, Eng.	1.00
Esp. Soc., Cleveland, O. Esp. Soc., Coventry, Eng.	2.50
Esp. Soc., Coventry, Eng	.70
Herbert Harris, Portland, Me	1.00
L. Vogel, Seattle	2.50
D. C. Ferris, Seattle	10.00
D. T. Myler, Seattle	10.00
Geo. Woyt, Seattle	1.00
J. A. Merriam, Seattle	10.00
E. R. Hedgman, Seattle	1.00
F. P. Zent Everett, Wash	1.00
Lewis D. Rader, Elma, Wash	1.00
Prof. Jas. Underhill, Col. Spgs	1.00
W. L. Church, Boston, Mass	1.00
W. N. Ampt, Cincinnati	10.00
• •	

J. B. Ware, Seattle	.25
Marshall White, Evansville	2.00
J. Potter, Derby, Eng.	2.50
For Cos Dester Many	5.00
Esp. Soc., Boston, Mass.	1.00
Esp. Soc., St. Helens, Eng	.50
Miss A. M. Field, Brockton, Mass	1.00
C. M. Briggs, Minneapolis	
Col. J. Pollen, London, Eng	2.50
Col. W. A. Gale, London, Eng	2.50
C. F. White, London, Eng	.50
H. J. Torpey, London, Eng	.50
Sro. Perkins, London, Eng	.50
E. A. Milledge, London, Eng	1.00
A. E. Wackrill, London, Eng	1.00
H. Clegg, London, Eng	1.00
J A Hodges Nottingham Eng	.50
Esp. Soc., Tacoma, Wash.	12.00
Esp. Soc., Putney, Eng.	.50
Esp. Soc., Putney, Eng	2.00
Esp. Soc., Paisley, Scotland	.50
A Friend, New Harmony, Ind	.50
Esp. Soc., Blyth, Eng.	.50
Miss Helen Fryer, London, Eng	1.20
Chas. D. Baxandall, Lancaster, Eng.	70
Fen Soc Clearow Scotland	2.70
Esp. Soc., Glasgow, Scotland Esp. Soc., Hallowell, Maine Esp. Soc., Lewis, Kas.	1.00
Ven Soo Lawie Kee	1.50
Dana W. Fellows, Portland, Me.	
H. M. Yemans, Detroit Mich.	5.00
Esp. Soc., Chemnitz, Germany	3.67
Esp. Soc., Burnley, Eng.	.72
Colored Per Association	5.00
Colorado Esp. Association	1.00
V. C. Dibble, Charleston, S. Car	7.00
Esp. Soc., Omaha, Neb.	3.05
Esp. Soc., Chicago, Ill.	6.00
Esp. Soc., Spokane, Wash.	
H. Kerkhoven, Spokane, Wash	5.00
F. H. Revell & Co., New York	10.00
V. C. Dibble, Charleston, S. C	1.00
-	

Grand total received to date .....\$264.74 Disbursements.

Printing, postage, freight and express Matter for distribution	
Booth furniture, pictures, frames. decorations Miscellaneous	152.04 11.35
Salary of attendant	

It will thus be seen that we are entering upon the second month of the fair with our exhibit all paid for and something on hand towards paying the salary of attendant. Nearly enough has been guaranteed by the members of the local society to meet this, and we are in high spirits over the showing we are making and the prospects for interesting many thousands in Esperanto.

We hope that as many Esperantists as possible will avail themselves of the cheap rates to visit the exposition and the many other wonders to be seen in the Puget Sound country this summer.

The Ido bunch has just opened its booth, which looks like a peanut stand at some country picnic. They have about three dollars and a half invested in books, and the whole exhibit (?) is as fine an advertisement for Esperanto as one could wish. It is a sure-enough "fusflikaĵo!" Tre sincere la via,

> Charles E. Randall, President, Victor A. Welman, Sec'y-Treas., Seattle Esperanto Society.

ESPERANTO'S PROGRESS.

"Major-General Baden-Powell recommends all his boy scouts to learn Esperanto, and many patrols have taken up the study. The Postpatrols have taken up the study. master-General has authorized the use of Esperanto in telegrams within the United Kingdom on an equal footing with modern European languages, at the ordinary rate. Esperanto is used officially in the Tourist and Health Resorts Department of the New Zealand Government." So says La Londona Gazeto.

The September issue of the Popular Science Monthly contains an article entitled "The Necessity for an International Language," by Dr. Ivy Kellerman, Chairman of the Examination Committee of the E. A. of N. A. The requirements of language for international relations are herein ably discussed, and a forceful conclusion drawn concerning the importance of Esperanto. Inasmuch as the Popular Science Monthly is one of the leading periodicals in the educational world, it would be well for each Esperantist to call this eight-page article to the attention of the High School Superintendent, Principal, and Teachers, and also of the ministers and other educational leaders of his city.

A strong effort is being made by the publishers of Oficiala Gazeto Esperantista to make it the central news-magazine of the Esperantists, leaving others such as La Revuo and Lingvo Internacia to look after the literary side of the movement. The editors have made a strong appeal to clubs and societies to make practice of sending in news directly to Oficiala Gazeto and to have the magazine constantly in their reading-rooms. In view of the general sentiment now growing in favor of more systematic organization of the whole Esperantist body, this appeal seems to me most op-portune. Personally, I am much more inter-ested in the progress of the movement and the actual doings of Esperantists than in the translated literature which forms the bulk of many magazines, and should advise others of like tastes to help enlarge the circulation and improve the contents of Oficiala Gazeto. R. M. Chase. Orillia, Ont.

PRI ESPERANTISTA KOLONIO.

Multaj Esperantistoj deziras ke ni fondu kolonion, kies uza lingvo estos Esperanto; je loko kie estos sufiĉe vakantaj terkulturaj kampoj, kiujn ni povus aĉeti tre malkare. Pri tiu kolonio Sro. Adams skribis en Amerika Esperantisto julia nombro t. j. kaj demandoj pri la kolonio estas tiel multaj ke ni ne povas respondi al ĉiu skribinto aparte. Nek Sro. Adams nek mi estas ankoraŭ okupata pri la kolonio afero sed laboras aliaj niaj profesioj por subtenado.

Tial ni per tiu ĉi sciigas vin ke loko de la kolonio neestas ankoraŭ elektita; ĉar ni devas havi sufiĉe kolonianojn antaŭe ni komencos serĉi por loko. Tial ĉiu kiu deziras por kelkaj centoj da dolaroj aĉeti malkaraj posedajoj en esperantista kolonio bonvolu skribi nin. Kiam ni havos sufiĉan nombron kolonianojn, ni dissendos al ĉiu koloniano, nomoj de kolonianoj kaj balaton por agakomitatoj kiuj devo estos trovi bonan lokon por kolenio kaj aliaj devoj de agakomitato generale.

Nia ideo nuna estas ke tiuj kolonianoj kiuj deziras loĝigi aŭ aĉeti malkaraj posedaĵoj sur nia kolonio sed nehavas sufiĉe da mono tuj aĉeti sur elektonta loko, ili povas pro monata enpago al kolonia kasisto pagi po malgrandan

sumon por pagi acetitan posedaĵon.

Kasisto devas doni tuj post elekto garantion sufician por tutan enpagotan sumon. Elspezoj por agakonitato devus estis pro ĉiu akcio kolonia egale laŭ decido kolonianojn.

Mi estas sperta en fondado de koloniojn ĉar mi jam fondis du, ambaŭ tre sukcesaj.

Mi baldaŭ trovojaĝos tra tuta Usono kaj eble Kanado kaj vizitos ĉiu koloniano kiu de-ziras priparoli kun mi pri la kolonio afero kaj Esperanto.

Skribu vian opinion tuj!—Chas. Kuhariĉ,

1441 Glenarm St., Denver, Colo.

Tacoma, Wash.—Dimanĉon la 15an de Aŭgusto, la Takoma Societo Esperantista festis sian unuan kampfeston ĉe la golfborda somerhejmo de Juĝisto Arntson, nia nuna prezidanto. La festo havis sukceson superantan ĉiun esperon. La esperantistoj konvinkigis, ne nur sin mem, sed ankaŭ la ne-esperantistaj ĉeestantoj, ke esperanto estas vera vivanta, praktika lingvo, kaj ili revenis al la urbo pli fervoraj ol iam antaŭe. Post bongusta tagmanĝo oni prezentis programon tute en Esperanto, konsistantan el kantoj, paroladoj, deklamoj, kaj toastoj. Kun plej granda plezuro kaj entuziasmo ni aŭdis la belan lingvon, kaj ni fervore juris fidelecon al la sole ebla helpa lingvo,-la Zamenhofa Esperanto. Idon kaj ĉiujn aliajn reformitajn lingvojn, aŭ pli korekte lingvaĉojn, ni malamas el la profundo de niaj koroj, kaj estas certe ke la samideanoj en Takomo ĉiam kaj ĉie staras fidelaj sub la verda standardo. Koraj salutoj al ĉiuj amikoj, kiuj portas la verdan stelon! Ni restu fidelaj! Jen la nunaj oficistoj de la Takoma Societo: Prezidanto, Juĝisto Arntson; Vic-Prezidanto, Dr. C. E. Case; Sekretario kaj Kasisto, D. W.

Gibson; Korespondisto, Lehman Wendell; Cef-Instruisto, D. W. Gibson; Konsulo, J. W. Wood. Lehman Wendell. Omaha, Neb.—La ĉiujaran kunvenon tenis la First Esperanto Society of Omaha en Julio. kaj lokaj ĵurnaloj donas tre laŭdan raporton pri ĝi. La oficiroj por la proksima jaro elektiĝis: Prezidanto, C. J. Roberts; vic-prezidanto, Fno. Hallie Hood; sekretario-kasisto, Sino. W.

Digitized by Google

B. Howard.

FNO. EAVEY.

TERRE HAUTE LOCAL CLUB SPENDS DAY AT LEWIS.

Tie ĉi estas Lewis! Kaj bonega loko gi

Oni povas fari menion krom havi bonan libertempon. Kia fojnaveturilado! Venu ĉiuj kaj tuj ĉe Neal's Mill. The merry crowd of picknickers clambered into the waiting hay wagon and drove off. followed by the stares of the people of Lewis.

"Oh, those people aren't dangerous," remarked a bystander who came in on the same train. "They are Esperantists and their friends from Terre Haute down here on a picnic."

Replying to a Star reporter's questions, one of the returning Esperantists made the following statements:

"We sure had a great time, tre grandega! hou see we have been planning this thing for a long time but something went wrong every blessed time, but finally we made our 'getaway,' even if we did have to leave our president, Sro. H. L. Brown, at home sick and other members absent on vacation or by sickness. We were the guests of Fno. Eavey, an enthusiastic member, recently of Terre Haute, but now living the simple life on a farm near Lewis. We couldn't say enough in praise of her hospitality, because we ate too much to talk well! Multajn mangajojn!

"Sro. Anderson had his camera along and took' us coming and going and eating; we unfurled our green and white flag, planted the banner of the local club and proceeded to hold an outdoor meeting. We had readings, interpretations, historical sketches, poems, songs, etc., in Esperanto and English; and say, you ought to have heard those original stories by Vice President Clark! His last story always so far outstripped the preceding that we verily feared he would become unable to tell the truth.

Miss Ercie Oplinger won the prize playing Cio. That is an Esperanto game that will tax your memory to the limit; sure, come around and we'll show you the how of it.

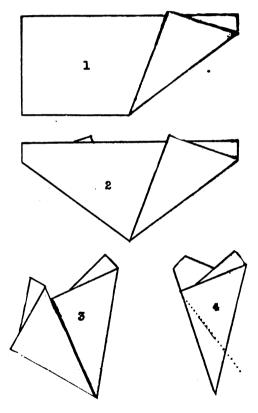
"We fished some, fought mosquitoes, held our campfire chat, ate lunch again, finished up with a hayride and returned tired, but happy.

"Except for pleasure parties and foreign correspondence the club will take a rest on Esperanto for the remainder of the summer, but when it grows cooler we shall choose new officers and habnob with our numerous fremdaj geamikoj."

The visitors from Lewis were: Misses Lulu and Maud Moon, Miss Della Harris, Miss Orpha McLaughlin, Dr. and Mrs. Forsythe, Clayborne Eavey. From Terre Haute: Miss Nora Arnold, Miss Ercie Oplinger and Miss Myrtle Cretcher and T. J. Walker.

El Ayer's Beacon esperantigis Sino. Alice M. Boies. Sedalia. Missouri

Estis sub la persona direktado de Washington kaj komitato de Kongreso tiam en kunsidado ĉe Philadelphia ke la unua standardo de la Unuigitaj Ŝtatoj estis farita, en 1777. Ili vizitis la butiketon de Sinjorino Betsey Ross, en Arch Strato, kaj demandis ĉu ŝi povas fabriki standardon laŭ modelo prezentita. Ŝi

konsentis fari tion, sed sugestis, ke kvinpinta stelo estus pli belforma ol la sespinta stelo, kiun ili proponis. Por ilustri sian ideon, ŝi faldis paperfolion kaj per unu tranĉo de la tondilo faris modelon de kvinpinta stelo, kiu tuj estis aprobita. Ŝi faris la standardon kaj oni levis ĝin la sekvantan tagon.

La apudaj diagramoj montras, kiel Sino. Ross faldis la paperfolion por fari kvinpintan stelon per unu tranĉo de la tondilo.

Unue, prenu pecon da papero 5x6 colojn, aŭ havanta proksimume tiun proporcion. Faldu ĝin unufoje meze de la longo. Tiam, tenante ĝin kun la faldo malsupre, turnu la subdekstran angulon supren kiel en Diagramo 1. Diagramo 2 montras la maldekstran angulon turnita supre. No. 3—turnu la maldekstran flankon ĝuste ĝis la dekstra. No. 4—turnu la du pintojn for de vi kaj tranĉu laŭ la punktita linio.

NEW PROPAGANDA MATERIAL.

While the interest of the Esperanto World is now centered in Barcelona, this does not mean that the work of propaganda is forgotten. On the contrary, we are constantly receiving samples and advance proofs of new propaganda material which, coming as it does from all parts of the world, shows that the Esperantists are very much alive and rapidly progressing.

One of the best, if not the very best propaganda display is to exhibit numbers of the various publications one re-There lies some unexplainable fascination in publications coming from all parts of the world and the only regret one feels is that he is unable to This deficiency has been have more. remedied to a certain extent by the Esperanta Gruparo Berlino. They have just put out a very satisfactory photograph of over one hundred Esperanto publications arranged in a very artistic manner, which we reproduce on a small scale in a full page cut. These photographs may be obtained from this office at ten cents each and will be found invaluable to add to the display of literature on hand.

POR LA KOMÉNCANTO

THE GENERAL MEANING OF PREPOSITIONS.

One of the most interesting as well as one of the most important matters in the syntax of Esperanto is the correct use of the prepositions. The meanings and uses of prepositions are not exactly alike in any two languages. Consequently it is not always correct to translate a preposition in one language by what is equivalent in another tongue to some one or two of its meanings. Care must be taken to see that the fundamental sense of the two words is the same.

Although the preposition je exists in order to allow latitude whenever there is doubt about the exact preposition desired, there will be no need of frequent use of je if the inherent force of the other prepositions is carefully noted.

The preposition de conveys an idea of separation from a source or starting point. The literal meaning is well shown in the following examples, in which it will be noted that the Esperanto is really more logical than English:

Li estas malproksime de mi, He is far

Li estas proksime de mi, He is near me (is near, measuring from me as a starting point).

Figurative uses developing from this original sense are shown in the following:

Li petis helpon de li, He sought help from him.

La resulto dependas de vi, The result depends on (results from) you.

Mi estas ĉi tie de la unua de marto. I have been here from the first of March.

The uses of de to express agency, (the source of an action), and possession (the source of emanation of ownership) develop naturally and easily from the fundamental meaning.

The preposition al conveys the idea of motion to or toward something, whether figurative or literal. The motion is thought of as starting from the logical subject of the sentence, whether or not this happens to be also the grammatical subject. Some examples of this figurative character are:

La timo al la morto. The fear of

(toward) death.

Ĝi estas kaŝata al ni, It is hidden from

Benojn al vi, Blessings on (toward) you.

This force of the preposition, somewhat weakened, develops into the familiar usage similar to the "dative of reference" in Latin, as in the following:

Mi preparis al vi manĝaĵon, I prepared food for you.

Mi forprenis la libron al li, I took the

book away from him.

The inherent meaning of the various other Esperanto prepositions may be similarly examined, and it will be found that apparently differing uses are really to be placed in the same classification. The seeming variation is due to the different meaning of their English equivalents.

It is not alone the Esperanto prepositions whose meaning should be clearly distinguished. The English prepositions likewise have figurative and literal meanings, of a far more complicated character, and many peculiarities in regard to words which are entirely synonymous, or partially so. For example, corresponding to one Esperanto preposition, pri, English uses the following: (1) about, whose literal sense corresponds to ĉirkaŭ, (2) over, whose literal sense corresponds to super, (3) on, upon, whose literal sense corresponds to sur, (4) of, whose literal sense corresponds to de, (5) anent, which may be compared roughly to kontraŭ. The correct usage of each of these English prepositions in its figurative sense was established by the usage of the literal meaning, even though this may now partially be forgotten. But to translate their figurative use by means of the Esperanto equivalent for their literal sense is a mistake of which the beginner is often guilty, and which he should take especial pains to avoid. IVY KELLERMAN.

EN ESPERANTA RITMO

INFANECO DE HIAVATO.

El Angla de Longfellow tradukis Charles E. Baker.

Teren tra krepusko de vespero, En mondaĝo longe forgesita, En epoko jam ne memorata, En la plena lun' Nokomo falis, Bela lunanino kiu estas Jam edzino tamen ne patrino.

Si kun siaj kunulinoj ludis Sin svingante de la luna rando Per svingilo vinberejera, kiam Rifuzita amkonkurintino, Plena de faluzo kaj malamo, Ekdistranĉis la svingilon verdan, Tranĉis la torditajn vinberejerojn, Kaj Nokomo falis timigita, Teren tra krepusko de vespero, Sur herbejon plenon de floraro. "Jen steleto!" kriis la popolo, "Teren falas stelo el ĉielo!"

Tie inter muskoj kaj filikoj, Inter la lilioj de l' herbejo, En la brilo de la lun' kaj steloj, Al Noko' naskiĝis filineto Kiun nomis la patrin' Venono. La filino de Nokomo kreskis Kiel la lilioj de l' herbejo, Alta kaj gracia junulino, Kun la belo de la luna lumo, Kun la belo de la astra brilo.

Kaj Nókom' avertis la filinon. Ofte ripetonte la averton: "Ho neniam fidu Mudjekivon! Fidu ne la Okcidentan Venton! Ne aŭskultu lian paroleton; Ne kuŝiĝu sur la gramenejon, Ne kliniĝu inter la lilioj, Por ke ne la Okcidenta Vento, Alveninte kaŝe, vin difektu!" Sed Venono tute malobeis
La sagacan diron de Nokomo;
Kaj vespere tra l' herbejo venis
L' Okcidenta Vento parolanta
Dolĉe al la floroj kaj folioj,
Fleksetanta florojn kaj gramenojn;
Kaj li trovis inter la lilioj
Belan la filinon de Nokomo,
Do karese kaj per dolĉaj vortoj
Li amindumadis ŝin ĝis kiam
Ŝi spiritdolore naskis filon,
Filon de malĝojo kaj de amo:

Do naskiĝis mia Hiavato, Do naskiĝis la infan' mirinda; Sed Venono, dolĉa la patrino, Malĝojege mortis, forlasite De l' kruela Vento Okcidenta, De la malfidinda Mudjekivo.

Pro la mortintino longe, laŭte Ploris la avin' de Hiavato: "Ho, ke mi malvivus!" ŝi murmuris, "Ke hodiaŭ mi kun vi malvivus, Ne premote plu de laborego, Nek ploradigate de malĝojo."

Sur la bordo de Superioro Staris la tipio de Nokomo, La filino de la Lun', Nokomo. Malantaŭe staris la arbaro, Staris la mallumaj pinarbegoj, Staris la piceoj kun konusoj; Kaj antaŭe ondis la lagego, Rulis ĝia travidebla akvo, Batis ĝia akvo sunlumata.

Tie la avin' maljuna zorgis Pri la infaneto Hiavato, Luladante lin en lulileto El selaĵo de tilia trunko, Enligitan dense per ŝnuretoj El la felo de la karibuo, Sur litet' el muskoj kaj el junkoj; Cesigante la ekploron lian Per la miaceto, "Silentigu! Aŭdos vin la granda Nuda Urso!" Dormigante lin per lulkanteto: "Eŭa-je! Ho mia gufideto! Kiu lumas nokte la tipion Per la brilo de la okulegoj? Eŭa-je! Ho mia gufideto!"

Multe la avino lin instruis
Pri la brilaj astroj en ĉielo;
Elmontrante la kometon kiu
Havas la flamanton fajrhararon;
Kaj la mortodancon de fantomoj—
Militistoj kunportantaj plumojn
Kaj batilojn, malproksime norde
En malvarmaj noktoj de la vintro;
Elmontrante la vojegon blankon
Por la fantomaro kaj ombraĵoj,

Kaj vidante la ĉielon arkon En la oriento li demandis, "Kio estas jen, avino mia?" Kaj respondis la avino bona: "Estas la ĉielo de la floroj; La sovaĝaj floroj de l' arbejo, La lilioj de la gramenejo, Pereinte kaj velkinte tere, Supre en ĉielo jen refloras."

Meze de la nokto vekiĝinte Per la pepegado de gufaro, Le tremante pro infanteruro Ekdemandis, "Kio estas tio?" Kaj respondis la avino bona: "Fi! infano mia, tio estas Nur la gufo kaj la gufidaro, Kiuj konversadas proprolingve, Riproĉante ĉiu la aliajn."

Tial la knabeto Hiavato
rnis la parolan de la birdoj,
la sekretojn kaj la nomojn,
el kia ŝtofo
astkonstruas,
la ovoj,
birdidoj,
as,

Kaj aliafine portas plumon. Tiam li ordonis Hiavaton: "Iru la arbaron, mia filo, Kie kune paŝtas ruĝaj cervoj, Kaj mortigu cervon antlerozan."

Tuje tre fiere en arbaron, Kunportante arkon kaj sagaron, Tute sole marŝis Hiavato. Kaj ĉirkaŭe kantis la birdetoj, "Nin ne pafu, bona Hiavato!" Kantis la sialo kaj la turdo, "Min ne pafu, bona Hiavato!"

Supren sur la kverko tre proksima Saltis la agema aĝidumo, Kuris kaj saltetis tra la branĉoj, Tusis kaj babilis el la kverko, Ridis, ekdirante interride, "Min ne paful, bona Hiavato!"

Kaj timema la leporo saltis Flanken el la vojo de la knabo, Kaj sidante rekte sur la koksoj, Pro timemo parte pro ludemo, Diris gaje al la ĉasisteto, "Min ne pafu, bona Hiavato!"

Sed li ilin tute ne rimarkis, Tute li ignoris la bestetojn, Car li pensis sole pri la cervoj; Kaj laŭ hufsignaro kondukanta Lin malsupren al rivera bordo, Al la transvadejo de la bestoj, Kvazaŭ dormetante li promenis.

Sin kaŝinte inter la alvidoj Tie li atendis la cervaron; Fine li ekvidis du okulojn El la orbetaĵo rigardantajn, Du naztruojn montri al la vento, Kaj cervego venis laŭ la vojo, Ombrizata de la foliaĵo, Sunlumata inter la ombraĵoj. Kaj la karo de la knabo tremis Kiel supre la betulfolioj Dum la cervo venis laŭ la vojo.

Tiam sur genuon sin levante, Al la besto li celigis sagon; Kaj apenaŭ branĉo aŭ folio Movis ĉe la movo de la knabo, Sed la vigla cervo eksaltetis, Haltis kaj aŭskultis dum momento, Do terure saltis li antaŭen Kvazaŭ por renkonti la sageton; Ha! la zuma, la fatala sago, Kiel vesp' kolera kaj zumanta, Rekte alfluginte ĝi lin pikis!

Falis teren la senviva cervo En arbaro apud la rivero; Jam ne batas lia tima boro, Sed la brava koro de la knabo Batas kaj kriadas pro ĝojego Dum li portas hejmen sian cervon. Kaj lago kaj Nokom' aplaŭdis La revenon de la ĉasisteto.

El la cervofelo la avino
Faris novan vest' por Hiavato;
Kaj el la viando de la cervo
Si festenon faris al la gento,
Por honori la ĉasiston junan.
Tuta la vilaĝo gaje venis
Por rigali kun la ĝoja trio;
La gastaro laŭdis Hiavaton,
Lin nomante la Potenca Koro,
Lin nomante Koro de Kolimbo.
CHARLES E. BAKER.

Karibuo: latine, rangifer caribow; angle, caribow, American reindeer. Nuda Urso: mita besto priparolata de la in-

Nucle Orso: mita besto preparotata de la vidianoj.

Sialo: lative, sialia; angle, bluebird.

Ruĝa cervo: latine, cervus canadensis; angle, red deer, wapiti, American stag. Tiu Ĉi estas la besto kiun en Usono oni orinare misnomas "elk;" sed la sola Amerika besto, al kiu la noma "elk" (alko) prave apartenas, estas la "moose," (latine, alces Americanus).

Aĝidumo: latine, soiurus Hudsonius; indiane, aĝidumo; angle, redsquirrel. chickaree.

Foje riĉulino vizitis nigrulinon por vidi ŝian nove naskitan infaneton, ĉar, kiel oni scias, tiuj infanetoj estas ordinare tre ĉarmaj. Dum la vizitantino admiradis la ideton, ŝi rimarkis, ke la amema patrino ofte parolis al ĝi sub la nomo de "Ekza." "Ekza," demandis la riĉulino, "kiu estas do la plena nomo de la infaneto?" "Nu," diris la patrino, 'kiam necesiĝis nomigi la karuleton, pro manko de biblio en la domo, estis necese uzi la almanakon kaj ni nomigis ŝin 'Ekzemo.'" (La usona almanako enhavas multe da patentmedicinaj reklamoj.)

LITERATURO

LA ORARBO.

El la germana tradukis Herbert M. Scott

La apartamento en kiu nia historio komenciĝas aspektis tre simpla kaj nuda. Apud la blankigitaj muroj, kies sola ornamo konsistis el paro da flaviĝintaj landkartoj, staris du mallarĝaj litoj, librujo kaj vestoŝranko, sur kiu lasta sin trovis terglobo. La mezon de l'ĉambro okupis longa tablo ornamita per multaj inkmakuloj, kaj al la tablo sidis sur malmolaj benketoj du knaboj de ĉirkau dekdu jaroj.

La blonda cerbumis super malfacila legaĵo el Kornelio Nepos kaj uzadis ĝemante la pezan vortaron; la bruna kontraŭe klopodis el naŭnumera nombro eltiri la kubradikon. La filologo nomiĝis

Hans, la matematikisto Hajns.

Iafoje la knaboj levis la kapojn de la studoj kaj rigardis sopire al la malfermita fenestro, tra kiu la muŝoj zumante en- kaj elflugis. En la ĝardeno kuŝis ora sunbrilo sur arboj kaj plektobariloj, kaj kvazaŭ mokante rigardis floranta sambuka branĉo en la studoĉambron de l'ambaŭ esperantaj. Ankoraŭ unu horon devas la mizeruloj sidi kaj ŝviti, kaj la minutoj preterrampadis kiel la limakoj sur la grosujoj ekstere en la ĝardeno. En la apuda ĉambro sidis ĉe l'skribotablo Doktoro Batulo, al kiu la knaboj estis konfiditaj por disciplino kaj instruo, kaj la kuniga pordo staris malferma, tiel ke la Doktoro povis sin iam ajn certigi pri ilia ĉeesto kaj kontroli ilian faradon.

"Hanibalo povus pli sprite fari ol veturi super la Alpojn," subdiris Hans, kaj "naŭoble okdek unu faras sepcent dudek naŭ," murmuris Hajns per surda voĉo. Tiam ili ambaŭ suprenrigardis de sia laboro, sin okulumis reciproke kaj

oscedis.

Subite ili ekaŭdis laŭtan zumadon.

Orskarabo estis vaginta en la ĉambron. Trifoje ĝi flugis rondire ĉirkaŭ la kapoj de l'knaboj, kaj poste—ŝpruc—ĝi kuŝis en la inkujo.

"Vere estis al li tre juste," diris Hajns, "Kial li ne restis kie li bonfartis! Tamen en inko droni, tio estas ja tro mizera morto. Atendu, amiko, mi vin savos."

Li volis la baraktantan cimon per la plumingo helpi el la inko, sed pli rapide elfaris Hans la savon per la fingro. Kaj tiam la knaboj elsekigis la malfeliĉulon per la sorbilo kaj alrigardis dum li sin

purigis per la antaŭpiedoj.

"Li havas ruĝan spegulon sur la brustokesto kaj nigrajn kornojn," diris Hans, "Ĝi estas la orskabela reĝo. Li loĝas en kastelo kiu estas konstruita el jasmenfloroj kaj tegita per rozfolioj. Griloj estas liaj muzikantoj kaj lampiroj liaj torĉportistoj."

"Ho, sensencaĵo!" parolis Hajns.

"Kaj kiu la orskabelan reĝon trafas," daŭrigis Hans, "tiu estas feliĉulo. Al vi notu, Hajns, por ni io atendas, aventuro aŭ io alia eksterordinara, kaj hodiaŭ estas, ankoraŭ al tio, la unua de Majo, kiam okazas pli ol unu mirindaĵo. Vidu, kiel li signas al ni per la antenoj kaj levas la flugilojn. Nun li sin tuj aliformigos kaj antaŭ nin staros kiel elfo, per reĝa mantelo vestita kaj kun ora kasko sur la kapo."

"Forflugos li," diris Hajns kaj ridis,

"zum-jen vi havas."

La knaboj paŝis al la fenestro kaj postrigardis la skarabon. En larĝa kurbo la ekbrilanta juvelo tratranĉis la aeron kaj malaperis preter la ĝardenmuro. Nun aŭdiĝis el la apudĉambro kraĉtuso, kaj la ambaŭ lernantoj reiris rapide siajn librojn.

"Jen havas ni la mirindaĵon," murmuretis Hans al sia kunulo kaj montris la inkujon.

El la inkujo elŝovis sin verda arbido,

kiu kreskis videble kaj leviĝis al la plafono.

"Ni sonĝas," diris Hajns kaj frotis

al si la okulojn.

"Ne, tio estas fabelo," jubileis Hans,

"viva fabelo, kaj ni partoprenas."

Kaj la arbido fariĝas pli fortika kaj elmetis branĉojn kaj branĉetojn kun folioj kaj burĝonoj. La plafono de l'ĉambro malaperis, la muroj neniiĝis, kaj krepuska arbaraŭlo ĉirkaŭis la mirigitajn knabojn.

"Antaŭen!" kriis Hans kaj tiradis kun si la malinklinan Hajns'on. "Nun

venas la aventuro."

La floranta arbetaro disiĝis mem kaj malfermis al la knaboj irejon. Rompite briletis la sunlumo tra la latisego de la arbaro kaj pentris mil orajn okulojn sur la musko, kaj el la musko léviĝis stelfloroj de brulaj koloroj, kaj verda konfuza plektokreskaĵo sin vindis ĉirkaŭ la muskkovritaj trunkoj. Supre inter la branĉetoj flirtis kantantaj birdoj en brila plumaro, kaj cervoj kaj cervinoj saltis ĝoje tra la arbaĵo.

Nun lumiĝis la arbaro, inter la trunkoj briletis kiel fajra brilo, kaj Hans murmuretis al la kunulo, "Jen venas."

Ili eniris maldensejon, en kies mezo staris arbo sola. Sed tio ne estis ordinara arbo; tio estis la mirarbo, pri kiu Hans tiom ofte aŭdis, la arbo kun la oraj folioj. La knaboj nemovis pro miro.

Jen paŝis el malantaŭ la trunko pigmeo, ne pli granda ol trijara infano, sed ne dikkapa kaj platpieda, kiel la pigmeoj kutime estas, sed maldika kaj delikate kreskinta. Li portis verdan mantelon kaj orkaskon, kaj la ambaŭ knaboj sciis kiu staras antaŭ ili.

La pigmeo antaŭen faris du paŝojn kaj riverencis. "La ensorĉita princino atendas sian savonton," li diris. "Kiu el vi ambaŭ la riskaĵon entreprenos?"

"Mi," diris Hans per ĝoja voĉo. Kaj tuj la pigmeo alkondukis ĉevaleton kiu estis laktoblanka kaj maĉis je ora brido. "Ne faru, Hans!" avertis Hajns mal-

"Ne faru, Hans!" avertis Hajns maltrankvile, sed Hans sidis jam sur la selo. Blekante sin levis la sorĉĉevalo aeren, tiam ĝi reĵetis la kapon kaj kuris kun flugantaj kolharoj en la arbaron. Lumanta orskabelo flugis kiel kondukanto antaŭe. Ankoraŭ unufoje returnis Hans la kapon kaj vidis sian kamaradon kiu staras sub la orarbo; poste li perdis arbon

kaj amikon el vido.

Tio estis ĝoja rajdo. Hans sidis tiel certe kaj firme sur la selo kvazau anstataŭ ĉevalo li havus sub si la kutiman lernejbenkon. Kiam li pripensis ke nur antaŭ horo li ĝemis ĉe Kornelio Nepos kaj tremis antaŭ Doktoro Batulo, li devis ridi. La lernejknabeto en la mallonga ĵaketo estis majesta rajdisto iĝinta kun korpvesto kaj mantelo, glavo kaj orspronoj. Do alflugis li tra la sorĉarbaro.

Nun faris lia ĉevaleto ĝojan blekon. La arbaro iĝis luma. Ankoraŭ duon da saltoj, kaj ĉevalo kaj rajdanto haltis antaŭ brila kastelo. Gajaj flagoj flirtis el la turoj, kornoj kaj trumpetoj sonoris, kaj sur la balkono staris la princino kaj flirtigis blankan tukon. Ŝi aspektis preskaŭ kiel najbaro Helenjo, kun kiu Rajdisto Hans ludis kiam li ankoraŭ estis knabo kaj iris lerni, nur ŝi estis pli granda kaj miloble pli bela.

Hans saltis de la selo kaj surrapidis kun tintantaj spronoj la marmorŝtuparon. En la malfermita kastelpordo staris viro, verŝajne la kortegestro de l'princino, kiu aperis al nia Hans tre

konata.

Kaj la kortegestro eltiris la manon, kaptis Rajdiston Hans je la orelo kaj kriis, "Endormiĝis la fripono. Atendu, vi ricevos!"

Tiel la sorĉo havis finon. Hans sidis denove al la inkmakulita tablo, antaŭ li kuŝis la Kornelio Nepos kaj la latina vortaro, kontraŭ li sidis Hajns, kaj apud li staris Doktoro Batulo kaj rigardis riproĉe per siaj okulvitroj la sonĝinton.

Kiam fine la horo de libereco batis kaj la ambaŭ knaboj ekstere en la ĝardeno sub la sambuko manĝis vespere, dividis Hans kun sia amiko tion kion li sonĝis.

"Tio estas mirinde," diris Hajns, kiam Hans finis, "mirindege. La saman sonĝon mi ankaŭ havis. Nur la finiĝo estas alia; sorêkastelo ne aperas en sonĝo mia."

"Rakontu!" urĝis Hans.

"Gis la orarbo mia sonĝo konsentas sufiĉe kun la cia. Ci suriris sur la blankan ĉevalon kaj forrajdis, por savi la princinon. Mi kontraŭe forerestis, skuis la arbon kaj plenigis al mi ĉiujn poŝojn je oraj folioj. Poste min vekis la Doktoro, kaj tie finiĝis por mi la gloro."

"Hajns," diris Hans serioze, kaj kaptis la amikon je la mano. "Se du unu saman sonĝon havas, ĝi do certe efektiviĝos. La sonĝo estis profeta. Notu

ci la parolon."

Tiam la knaboj finis la reston de l'vespermanĝo kaj sin turnis al la pilkludado.

Efektiviĝis la sonĝoj de l'knaboj? Jes. Hans iĝis poeto kaj lasis sian ĉevaleton troti tra la verdaj mirarbaroj. Hajns kontraŭe, kiu sonĝante skuis la orarbon, iĝis lia eldonisto.

LA HEROA GASTEJESTRO.

La aŭstria provinco "Tirolo" festos baldaŭ la centjaran datrevenon pri la heroa militiro kondukita de Andreas Hofer en la jaro 1809a por liberigi tiun landon el la fremda potenco. La aŭstria imperiestro Francisko-Josefo promesis iri Insbruckon la ĉefurbo, de tiu pentrginda lando, por ĉeesti ĉe la datrevenaj

festoj kiuj okazos tie.

En tiuj festoj, kredeble, "verdo" estos la nura koloro! Kial? Efektive la vojaĝanto kiu vizitas la tirolajn valojn estas mirigita, vidante kiel la popolanaro amas pasie la verdan koloron. En Napolo la "ruĝo" estas tre ŝatata, sed tie ĉi oni ĉie vidas "verdon." Ĉiutage oni rimarkas en la Insbruckajn Stratojn, nur verdajn ĉapelojn, verdajn vestojn k. t. p. Certe se iam niaj esperantistaj flagoj flirtus tie ili konus triumfe tiun verdan simfonion. Tiu stranga ŝatego por la verdaĵoj estas kaŭzita, mi opinias pro la belegaj paŝtejoj kaj la multaj abiaroj kiuj ĉirkaŭas tiun lokon.

La heroo de nia historio, Andreas Hofer estas en "Tirolo" la famaĵo la plej sindona al la imperio kaj la plej ligita al ĝia estinteco. La alia estas nur ŝtonega muro, nomita "Martinswald" alta je 500 metroj, staranta ĉe la Svisa

vojo. Tiu ŝtonego gloriĝis, ĉar antaŭ kvar jarcentoj, germana imperiestro "Marksimilicno" ĉasante la ĉamon tie, preskaŭ senviviĝis, devojiĝante ne retrovinte la malsupreniran vojeton.

Andreas Hofer, honoris la gastejestraro kiu estas tiel multnombra en Tirolo kiel en Svisujo, kaj precipe pligrandiĝis lastjare. Efektive Andreas Hofer estis Lia gastejo troviĝis en gastejestro. Sankta Leonardo, loketo ofte vizitata de la vojaĝantoj kiuj pasas la vintron en Merano apud la itala landlimo. Ordinare la gastejestra profesio tute ne pretigis, por la lerteco kaj la maltimeco necesaj por la milito. Tamen Hofer, plenumis la malfacilan taskon pro kiu, la generaloj de la Wiena kortego, ŝajnis maltaŭgaj. Tiu okaza kapitano farante embuskan militon, gajnis decidajn venkojn dum la profesiaj strategioj, de la aŭstria generalaro, kontraŭmetitaj al la franca armeo, malvenkis. Ĝis la jaro 1805a li vivis trankvile en sia gastejo, sed post tiu momento, li ekmilitis kun kelkej bandoj da anoj kontraŭ la franca marŝalo Nej. Malgraŭ sia kuraĝo li ne sukcesis, kaj fine la "Tirolo" estis posedata de Bavarujo kiu estis fariĝinta amikon de Francujo.

Depost jaro 1805a ĝis 1809a tiu viro negociis kun aŭstria regantaro. Li imponis la imperiestron kaj la ministraron. Subite, aprile 1809a posedante armilojn kaj monon, li proklamis la ribelon. Tio estis longa kaj terura batalo en la tirolaj montoj, kie multaj aventuroj okazis en la eternaj neĝoj.

Unue li devigis kapitulaci la bandojn francajn kaj bavarajn en Insbrucko. Sed la aŭstria generalo Chasteler perdis la urbon. Denove Hofer rekaptis Insbruckon.

Tiam alvenis la franca marŝalo Lefebore kuraĝema kaj nevenkebla militisto. Kvankam Hofer ne plu estis helpita de aŭstrujo, li tamen atakis Lefebore en la valo "Stelvio," ruligis, faligis arbojn kaj ŝtonegojn, sur la soldatarojn. Lefebore, foriris, sed la venkoj gajnitaj, de la franca armeo sub la imperiestro Napoleon en la Danubajn bordojn devigis aŭstrujon recedi la "Tirolon."

Andreas Hofer, nevenkebla ne volis cedi, li ribeliĝis lastfoje. Malfeliĉe, ia pastro kiu estis lia amiko, perfide liveris lin al la generalo Baraguay d' Hilliers. Li estis kondukita ĝis Mantoue kie li mirigis la francan militjuĝistaron pro lia braveco nevenkebla. Respektante tian kuraĝon, la juĝantaj oficiroj ne volis kondamni lin esti mortigonta sed imperia sciigilo elveninta el Parizo, ordonis la neeviteblan ekzekuton, kaj fine, Hofer falis mortpafita, kondamnita la pafadon. Tiel mortis tiu tirola heroo, respektita Eĉ la generalo Baraguay d' de ĉiuj. Hillier, honoris lin en siaj memorskribaĵoj, kiel antikva militisto.

La statuo de Hofer estas ĉie en Tirolo. La unua estas konstuita en la jaro 1834a en Insbrucko, ĉe la franciskana preĝejo, kie de tempo al tempo la popoloj

venas viziti lin kun arda pieco.

Certe, liaj baldaŭaj festoj estas festotaj de entuziasma amaso.

Maurice Constantine, Lille, France.

PRI LITPREDIKOJ.

En la trinkejo "Ora Barelo," ĉe la ronda gastotablo (ne Esperantista!) Sro. Gluviro pasigas la plej agrablajn horojn de sia vivo. Car la tiea biero estas bonega, la amikoj sinceraj kaj babilemaj, la rondo gaja. Nur pri la trinkeja horloĝo, Sro. Gluviro ne estas kontenta: ĝi ja ĉiam ŝajnas trorapidi, kaj ofte enuaj litpredikoj atendas nokte revenantajn edziĝintajn gastotablanojn.

Iuvespere, en la lasta vintro, Gluviro revenis en sian straton, je la dua matene! Frostis, neĝis eĉ por bierplenigita korpo la vetero estis malagrabla. Gluviro haltis antaŭ la numero 48, kaj, ne trovinte ian ŝlosilon en sia poŝa, li sonorigis. . .

Tondro kaj fulmo! oni ne sajnis rapidi por malfermi la pordon. Ankoraŭ li sonorigis, tre kolere nun, malgraŭ sia timo pro sia edzino, filino de la fama kolonelo Muelilo.

Ankoraŭ longa atendo. . . Fine, bruo aŭdiĝis en la koridoro, oni forŝovis la riglilon, kaj aperis antaŭ la ebriulo malgranda, ĉemivestita, frosttremanta mal-

junulo kiu ĝentile diris al Gluviro: "Senkulpigu, Sro., via hejmo ne estas tiu ĉi, vi eraris, vi ja loĝas en la numero 84."

"Kion tio signifas?" ekkriis Gluviro, "vi unue lasas min atendi en la frosto kaj neĝo dum duonhoro, kaj fine mi eĉ ne loĝas tie ĉi! Malĝentilulo!"

Pentrindaĵo!

En tiu sama nokto, laŭtega edzina litprediko tremigis la murojn de la numero 84.

La sekvantan sabatnokton, la sonorilego de la proksima preĝejo jam sendis tri gravajn frapojn tra la malvarman aeron, kiam Sro. Gluviro revenis hejmen. Tamen li ne estis tiom ebria kiom la antaŭan fojon, kaj nun havis sian ŝlosilon, per kiu li senbrue malfermis la pordon de sia propra hejmo.

Li baldaŭ alvenis en sia dormoĉambro, kie lia edzino—ho feliĉo!—muzike ronkegis. Ĉiam senbrue li senvestigis sin en la nokta mallumeco. Tiam, timegante la vekiĝon de l'edzino kaj ŝian teruran litpredikon, li pripensis, pripensis . . . kaj elpensis ruzon.

Nur ĉemizvestite, li sidiĝis apud la lulilo de la infano, kaj komencis luli, unue tre dolĉe, iom post iom pli forte, fine, tiom bruege ke lia edzino vekiĝis.

"Celesto! Celesto! kion vi faras tie?"
"Kara Pelaĵino, la infaneto ekploris,
mi saltis tuj el la lito, mi lulas, vi vidas
. . . nun, feliĉe, ĝi ree jam dormas. . ."

"Do, certe, falsulo, ĝi dormas, jam de hieraŭ ĝi dormas tie ĉi en mia brako! Ha! ha! drinkulo, vi volis trompi min! k. t. p. (Litprediko).

Nu, antaŭhieraŭ, ree nokte revenante, dum obstina pluvo, Sro. Gluviro ĵus antaŭe priskribitan okazintaĵon al siaj du fidelaj amikoj, Sroj. Plakalerko kaj Zabergemo, kiam la unua el tiuj du gasttablanoj (ne Esperantistaj!) ekkriis:

"Ni konas bonan rimedon por senkolerigi litpredikeman edzinon."

"Kio estas?" demandis la du aliaj. "Fari ĉion kion la edzino ordonas."

"Ni faru tion, jam tiun ĉi nokton," proponis Gluviro.

"Bone," deklaris Plakalerko, kondiĉe

ke tiu kiu ne agos tiamaniere pagu vespermanĝon por ni triope."

"Akceptate!" ekkriis la trio, kaj kun tiu mistera intenco ĉiu drinkulo direktis

sin al sia heimo.

Kiam Sro. Plakalerko eniris la dormoĉambron, li trovas sian edzinon, legante jurnalon en la lito. Ŝi tuj komencis la kutiman predikon: "Ha! fine jen vi estas! Estas ree la dua horo! Kaj kion mi vidas? vi alportas vian malsekan pluvŝirmilon tien ĉi por malpurigi ĉion. Metu do ĝin en la liton mem, ebriulo!"

"Bona ideo!" diris Plakalerko, levis la littukojn kaj ĵetis la malsekan pluvom-

brelon sur la liton.

Enirante sian ĉambron, Sro. Zabergemo senvole puŝis kontraŭ grandan ŝrankon. "Kial vi ne renversas ĝin?" ekkriis lia subite vekita edzino.

"Vi pravas," diris Zabergemo kaj, kun

granda bruo, renversis la meblon.

Ce sia alveno en la dormoĉambro, Sro. Gluviro, kiu vere estis la plej ebria el la trio, metis piedon sub dikan tapiŝon kaj multpeze falis teren. Lia plej bona duono, la severa kolonelfilino, vekita de la bruo, tuj komencis mokan litpredikon:

"Ha! bonege! tian falon vi meritas! Ho, vi drinkegulo! mi dezirus ke vi dis-

rompu vian kolon tiamaniere!"

Sed Gluviro, rapide sin levante, protestis ridante: "Ho! tute ne! mi ne faros tion, mia kara Pelaĵino, mi pliŝatas pagi vespermanĝon!" SKALDO.

LA PRINCO.

Laŭ Cezar Porto esperantigis por Portugala Revuo A. Gomes Perfira

Iam ekzistis grava princo, posedanto de grandaj landoj kaj estro de multaj

vasaloj.

Tiu princo vidis, sonĝe, la plej ĉarman virgulinon, kiun la imago povas pentri, kaj restis tiagrade ravita ke, forlasante definitive la aferojn pri sia lando, li nur pensis serĉi la realaĵon de tiu sonĝo. Promesinte riĉegajn premiojn al kiu ajn montrus al li lian fiktivaĵon vivanta; senkapiginte mil personojn kaj enkarceriginte egalnombron da vasaloj, kiuj estis trompintaj liajn esperojn, vidante ke li,

princo, ne trafis siajn celojn, demetis flanken la kronon kaj sceptron, kaj iris migrante tra la mondo per serĉi la anĝelan belulinon. Li provis ĉion, aventuris ĉion, kio estas ebla home; li demandis ĉiujn sendistinge. Fine, jam senespera, kun la koro malplena je espero, oni konsilis lin ke li pridemandu maljunulon, kiun oni nomis Ermito,—sanktulon (kiel oni diras) kiu havas konsolon por ĉio.

—Tiu, kiun vi serĉas, oni ne trovas en tiu ĉi mondo, nur oni povas trovi en la

ĉielo.

-Kaj kiel oni iras en la ĉielon?

—Por obteni la ĉielon, mia filo, estas necese suferigi la korpon, manĝi malmulte kaj dormi malbone, praktiki bonajn agojn kaj, precipe, turmentiĝi per skurĝbatoj.

La princo tuj akceptis ĉi tiujn rimedojn kaj lia animo tiom deziregis la ĉielon

ke antaŭ unu jaro, li mortiĝis.

Jen li alvenas al la pordo de la paradizo. Voĉo iom elnaza demandis de la interno, kiu frapis. La princo rakontis fidele sian tragedian historion. Tiam, patre, Sankto Petro, kiu estis la kunparolanto:

—Mia amiko, tiu, kiun vi serĉas, estas precize la Feliĉo, tia la virgulino, kian vi sonĝis; tamen ŝi ne loĝas tie ĉi, eĉ mi ne

scias ĉu ŝi loĝas ie.

-Kiel? ekkriis la princo. La Felico

ne loĝas en la paradizo?

—Ne. Kiu vivadas tie ĉi senĉese estas tiu.

S. Petro estis duonferminta la pordon, kaĵ fingrmontris kvazaŭ homforman ombron, kiu estis pasanta kun mieno malbonhumora kaj melankolia.

—Ho! tiun mi bone konas; ĝi estas la enuo: Mi jam ĝin renkontis multfoje sur la tero. Preferinde, mil dolorojn dum jarcentoj senfinaj ol la eternan enuon.

Kaj sen pluaj klarigoj rapidege malsupreniris, kvazaŭ fulmo, la vastan ŝtuparon, kiu finiĝas ĉe la vestiblo de l'infero.

Tiel diras Schopenhauer: en la universo nur ekzistas malfeliĉo kaj tedo: la homoj, doninte la unuan al la infero, rezervis por la ĉielo nur la tedon.

PAGO MALSERIOZA

LA VILAĜANO KAJ LA RABISTO.

Tradukis W. A. Henry, Prairie City, Oregon En unu nokto vilaĝano estas vekita el profunda dormo de la edzino frapanta lin per ŝia kubuto, kaj paroletanta mallaŭte:

"Petro, leviĝu. Mi ekaŭdis iun movantan ekstere ĉirkaŭ la domo. Mi jam aŭskultis dum la lastaj dekkvin minutoj, kaj mi opinias ke rabisto ja venis por

"Vi tamen ne scias. Eble estus rabisto, kaj eble najbaro. Ni ne maltrankviligu nin ĝis ni sciiĝos kiu estas li."

"Nun do li laboras ĉe la malantaŭa

pordo."

"Kaj se li daŭrigos sian laboron, li envenos; sed ĝis li estos interne, kial ektremi kaj ekskui?"

"Sed ĉu vi volas, ke li tranĉu al ni la gorĝojn?" ekkriis la ekscitita edzino.

"Kompreneble ne; sed la fremdulo eble ne havas tranĉilon. Vi bone scias, ke persono ne devas alrapidigi konkludojn."

"Vian monon, aŭ vian vivon!" ordonis tiam la rabisto, post kiam li eniris per-

forte tra la pordo.

"Ho ve, sed mi ne havas monon, kaj se vi mortigos min, vi gajnos nenion," rediris la vilaĝano.

"Sed vi havas azenon en la ĉevalejo." "Jes, certe; sed tio forprenus la vivrimedojn, per kiuj mi prilaboras mian nutraĵon. Tamen se vi ankoraŭ insis-

"Mi efektive insistas."

"Cu nenio ŝanĝos vian celon?"

"Nenio."

"Do prenu ĝin, sed alie bonvolu ŝpari al mi la malmulton, kion mi havas."

"Petro, vi estas malkuraĝulo," ekkriis la edzino tiam, kiam la rabisto jam foriris al la ĉevalejo por havigi la azenon.

"Prefere mi estas filozofo, kara edzino mia. Se mi estus saltinta el la lito por kapti la homon, li estus mortiginta min. Se mi ne estus kuraĝiginta lin, ke li prenu la azenon, li estus traserĉinta la kajuton por eltrovi nian riĉecon. Se li ne alirus la ĉevalejon, la azeno ne estus piedfrapinta lin kaj rompinta al li la kruron. Tio estas la bruego, kiun vi nun aŭdas, kaj mi nun eliros por alligi la rabiston per ŝnurego, kaj kredeble mi ricevos rekompencon.'

La praktika signifo el tiu ĉi historieto instruas nin, ke iafoje estas rimedoj por ne fari aferojn, kiuj ofte finiĝas pli bone.

LA PRESKAŬ-DONEMECO DE LA ESTINTA SRO. KEJSE.

"Nu, Mikĉjo, Kejse estis lerta homo." "Jes, Kejse certege estis lerta homo."

"Kaj li estis ĝojema homo."

"Vi estas prava. Kejse estis ĝojema homo—la plej ĝojema homo kiun mi iam konis."

"Kaj li estis donema homo."

"Donema homo? Nu, mi ne scias tiom pri tio. Ĉu li iam aĉetis ion por vi?"

"Ne-sed preskaŭ Unufoje li eniris en drinkejon, kie mi estis kun aliuloj, kaj ekkriis "Nu, knaboj, kion ni estas havonta? Pluvon aŭ neĝon?"

-Clinton B. Burgess.

"Cu vi povas savi la vivon de mia edzo," demandis virino de kuracisto, kiu ĵus ĉeestis ĉe la lito de malsanulo.

"Jes, sinjorino. Li vivos. Li nur bezonas ripozon, kaj mi proskribis por li dormigilon."

"Bone, sinjoro kuracisto! Kiel ofte

mi donos ĝin al li?"

"Oh! Ne donu ĝin al li! Englutu ĝin!"

LAŬ HELEN MAR.

El Pearson's Magazine eltiris, adaptis kaj tradukis Clarence L. Dean, 24 Phoenix Lodge Mansions, London, W.

Helen Mar, konata amerika rakontistino, kiu jam de kelkaj jaroj havas grandan sukceson en Londono, kiel rakontistino de ŝercaj historietoj, verkis en la januara *Pearson's Monthly* artikolon pri siaj travivaĵoj, citante la jenajn kiel kelkajn el la plej sukceshavantaj de siaj rakontetoj:

Sinjoro aĉetis aŭtomatan muzikilon kaj metis ĝin en sia banĉambro, ĉar, diris li, kiam mi banos, estos agrable ankaŭ aŭskulti bonan muzikon. Post kelkaj tagoj amiko demandis, ĉu la afero marŝas laŭ lia espero.

"Ne tute," respondis li, "ĉar la muzikilo ludas nur 'Gardu la reĝ' al ni,' mi devas ĉiam min starigi, dum mia ĉeesto en la banĉambro."

Pastro, kiu kutime faris tre longajn predikojn, foje, jam parolinte preskaŭ unu horon, diris:

"Nun, unu momenton konsideru ni la profetojn. Estas la pligrandaj profetoj, kaj la malpligrandaj profetoj. Estas ankaŭ Jeremiah. Nu, en kiu loko metos ni Jeremiah?"

"Oh," diris voĉo en la malantaŭa parto de la preĝejo, "Jeremiah havu mian lokon; mi iros hejmen."

Juna kaj bela amerikanino, kies patro fabrikis botojn kaj ŝuojn, kaj tre grandmaniere anoncadis siajn fabrikaĵojn, alvenis al Londono kaj fianĉiĝis kun junulo de bona deveno. Sed lia familio rifuzis konsenti al la edzigo, se la patro ne forlasus sian entreprenon kaj ĉesigus siajn anoncojn.

La fraŭlino sendis submaran telegramon al la patro: "Edziĝo ne fariĝos se vi ne ĉesos vendi botojn kaj ŝuojn."

Per submara telegrafado respondis la patro: "Mi ne vendas sed vere fordonas ilin. Legu miajn anoncojn."

Malgranda grupo da viroj, sidantaj en

klubejo, pridiskutis la virinojn. Nur unu el ili silentis. Petite ke li donu lian opinion, li diris tre malrapide: "Nu, ĝenerale parolante, mi konsideras virinon kiel ĝenerale parolantan."

En societa kunveno oni ludis la jenan ludon: Ĉiuj invititaj estis petataj fari la eble plej malbonan vizaĝon, kaj tiu, kiu, laŭ la opinio de sinjoro deĵoranta kiel juĝisto, faris la plej malbelan vizaĝon, ricevos premion. Post ĉiuj ĉeestantoj kiel eble plej malbeligis sin, la juĝanto alproksimiĝis al unu el la sinjorinoj, kaj diris: "Sinjorino, mi kredas ke povas esti nenia dubo, ke estas vi, kiu rajte akiris la premion."

"Sed," respondis 8i, "Mi ne partoprenis en la ludo."

KELKAJ.

Senditaj de Claude Schaffner, Fort Dodge, Iowa.

Du irlandanoj, Patriko kaj Mikelo, sin trovis sur subenirantaº ŝipo en la mezmaro. Patriko laŭte eksplodegis, kriante, "Ho ve, la ŝipo suben iras! ĉu vi ne komprenas, idiotulo?" Diris Mikelo, tamen, senzorge, "Nu, kial prizorgi pri tio, la ŝipo ne apartenas al ni!!!"

Hebreo havis unufoje multe la saman sperton. Subite vekiĝante el peza dormado, li sciiĝis, ke la ŝipo baldaŭ subeniros. Vere laŭ sia nacieca naturo, kaj sin tute forgesinte, li supreniregis al la ferdeko, kriante, "Kiu donos al mi 2.50 spesmilojn por mia poŝhorloĝo?"

Du drinketuloj ĵus finigis sian semajnan laboron ĉe la fervojo kaj sentis sin pretaj por peti siajn pagojn de la fervoja kompanio. Tamen, ili sciis, ke ili ne troviĝis en la plej bona kondiĉo, kaj, tial, timetis sin prezenti al la kasisto. Fine, la unua proponis al la alia, ke li promenu laŭ la relo, por sciiĝi, ĉu li povas rektlinie iradi. Tio fariĝis, kaj proksime al la fino de la provo la iranto demandis sian kunulon, "Kiel mi ĝin faras?" "Bonege!" estis la respondo, "sed kiu promenas kune kun vi?"

STRICTLY CONFIDENTIAL

WHY WE MENTION IT AGAIN.

When the forms of our November number are put on the press, they will represent a cost, all told, of about seven times that of the forms for a regular number. When they are "dead" they will be valueless junk—old metal which, six weeks from now, will have gone back to the melting pot. While they are alive, however, they can be made of great value to the Esperanto cause, by printing and circulating an immense quantity of that Barcelona Congress number.

We mention it again because when those forms are ordered off the press it will be with a sense of deep regret, a somewhat oppressive consciousness that we are, after all, only a very small affair in America. A good deal of planning, a good deal of sacrifice, and some hard and happy work will have gone into the making of those forms, and to feel that they must be taken off the press with less than 100,000 copies printed—less than one copy for every one thousand persons in North America—is to have a sadness.

But when we compare it with three years ago—well, some thirty mail-bags and a heavily loaded two-horse wagon compared with a little bundle under your arm doesn't seem so bad. The edition will in any event contain one hundred and twenty times as much paper as was required for our December, 1906, number.

Still, whatever cheering comparisons

may be conjured up, the fact remains that to throw away these forms with less than a hundred-thousand edition seems like a wanton waste of energy!

Twenty-two thousand newspaper and magazine editors, 85,000 clergymen, 23,-000 school principals, 138,000 physicians, 10,000 college professors, 65,000 college students, 6,700 members of state legislatures—but why multiply numbers? All these and many more valuable addresses ought to receive copies of Barcelona Congress edition. We can't hope to cover such lists this year, but if you do what you can this year, next year there'll be many thousands more Esperantists to help sustain the financial burden of the propaganda.

Five cents a copy in bundles of five or more.

Here is a list of subscriptions not previously acknowledged:

Miss Emily M. Tobey, Milwaukee, Wis	.40
Wm. A. Martin, Cristobal, Canal Zone, Pan-	
ama	20
Joseph Ratliff, Lyons, Kansas	20
Dr. W. S. Hamilton, Wheeling, West Va	20
J. M. Clifford, Jr., Braddock, Pa	20
Mrs. N. T. Pulsifer, New York City	20
Frank P. Zent, Everett, Washington	20
Virgil C. Dibble, Charleston, S. C	5 0
W. H. Crowell, Washington, D. C	3 0
Albert Leeds, Amelis, Ohio	
Mrs. Anna W. Jiran, Modesto, Cal	
E W. Alberty, Pittsburg, Kansas	20
C. M. Wirick, Chicago	
Lois D. Beck, Manchester, N. H	
George B. Wrenn, Ashland, Ohio	
Hervey Gulick, Gatico, Chile (for Magazines	
and Newspapers)	40

NOT OUR STOPPING-POINT.

Some publishing firms are content with deserving appreciation, and are willing to take what comes their way. A bigger and (oh, modesty!) perhaps a better class take a gun and go hunting for busi-We're not content for a minute to let the merits of this magazine and its relation to the success of the propaganda in America speak for themselves. must keep continually reminding you of what we are doing and how much more we want to do and have to do and must do before we can consider our work a success. We can't stop and wait for you to discover our merits—that would be more ethical, more cultured, and morenice; but it would be less successful.

Now we have before us the biggest task yet—the Sixth Congress. The function of this house is to advertise Esperanto. As soon as fixed charges are cared for, our receipts are turned into careful advertising. Every time you get a new subscriber to this magazine you

have made a prospective supporter for the Congress. Not only that, but you have given us the means of getting another subscriber, and so on. That is the thing which costs you no personal funds—to advise every new student to take the magazine; to have him subscribe if possible when he buys his text-book of the language. It's perfectly innocent, perfectly polite, to ask your Esperantist friends if they are on our list; and if they're not, it's perfectly easy for you to receive and forward their subscriptions.

Do you know that, with all our work for three years, there are at least fifteen thousand newspapers and periodicals whose editors have never received a line of printed matter from us—not a hint—not a postal card! We must reach these people this year. We can easily do it if half those who read this page will appoint themselves missionaries to extend our circulation among their acquaintances.

As to your own renewal—the date of expiration is printed on the wrapper with your name.

Back From Barcelona

Our Arthur Baker, well known to most of you through the magazine, and to many of you personally, is coming back from France, Spain, England, Holland and the Barcelona Congress, where he has been with mouth agape, eyes awake and ears agog for incidents of interest with relation to Esperanto. Quite a lot has escaped him, no doubt, but you can be sure he will bring home experiences worth much more than anything he declares for customs. He will be in fine condition to give

PROPAGANDA LECTURES

with live enthusiasm and the sort of finality which goes with the testimony of the uncontradicted eye-witness. You may think you need help to organize your local club. If you do, let us "send you a man" who has experimental knowledge of the matter from all sides. Mr. Baker's lectures will be available in Eastern States during November and the first two weeks in December; west of the Mississippi, January and February. Special illustrated newspaper copy, standard lyceum advertising paper, hall decorations and a fine exhibit of Esperantaĵoj, will be furnished. Write us for information as to expenses and dates.

American Esperantist Company, Chicago

